

GŁOS BIAŁOSTOCKIEJ ZIEMI

Biuletyn Głosu Białostockiego
Egzemplarz obowiązujący.
Kład _____ egz. _____
19.

Rok II

Redaktor Naczelny JAN WALEWSKI
Redakcja i Administracja: Św. Rocha 3, telefon N° 10-06 i 2-78

Nr. 28 (99)

Polska w Genewie musiała walczyć z wrogami wewnętrznymi i zewnętrznymi

Expose min. Zaleskiego w Senackiej Komisji Spraw Zagranicznych

(Telefonem od własnego korespondenta).

Warszawa, 4. II.
Dziś pod przewodnictwem senatora Zdzisława Lubomirskiego odbyło się posiedzenie Komisji Spraw Zagranicznych. Po zagajeniu obrad minister Zaleski wygłosił expose:

Pan min. Zaleski, na wstępie u-mówił przebieg obrad genewskich nad projekt. Paneuropę, a w związku z tem zagadnien. zreferował po krótko światowy kryzys gospodarczy, uwyppuklając rolę Polski w walce z kryzysem w rolnictwie.

Następnie wiele uwag poświęcił pan Minister sprawie litewskiej. W konkluzji p. Minister wyraził przekonanie, że dobra wola Rządu polskiego, okazywana przez stałe w stosunku do Litwy, winna prędzej lub później doprowadzić do porozumienia między obu krajami w kwestjach będących obecnie przedmiotem pertraktacji obu stron.

W zakończeniu swego expose p. Minister omówił atak niemiecki w Genewie na tle mniejszościom. P. Minister zaznaczył, że w chwili otwarcia posiedzenia Rady Ligi na jej porządku dziennym znajdowała się nota niemiecka i petycja „Volksbundu”. Wytyczne Rządu polskiego w stosunku do zagadnień popartych tymi dokumentami dałyby się ująć w następujące punkty: 1. Ograniczenie do rozpatrywania sprawy przez Radę Ligi w płaszczyźnie wyłącznie mniejszościowej, co w konsekwencji pociągnęłoby za sobą przyjęcie za podstawę debat petycję wniesioną przez „Volksbund”, 2. stwierdzenie istotnego rozmiaru i charakteru incydentów do których likwidacji Rząd polski już samostnie przystąpił wydając odpowiednie zarządzenia,

3. Stwierdzenie, że odpowiedzialność za działanie poszczególnych osób dopuszczających się przekroczeń kodeksu karnego, choćby niektóre wypadki stanowiły same w sobie naruszenie postanowień konwencji genewskiej — nie mogą obciążać Rządu polskiego.

Temu samemu stanowisku mówi dalej pan Minister przeciwstawiały się dążenia niemieckiego przedstawiciela w Radzie Ligi do:

1. wykazania, że niepowodzenie wyborcze mniejszości niemieckiej w Polsce było spowodowane zorganizowanym systemem terroru przeciw całej mniejszości niemieckiej specjalnie zaś, w województwie śląskim, gdzie jakoby miała ona być stosowana za wiedzą wojewody, stwierdzenie tego przez Radę Ligi i formalne publiczne potępienie przez nią postępowania władz polskich,

2. Domaganie si sankcji za wykroczenie i rzekomy ucisk mniejszości niemieckiej w Polsce, oraz żądanie gwarancji na przyszłość przez zmianę stanowiska administracyjnego, jakoteż osób stojących na czele administracji wojewódzkiej. W tym żądaniu mieścił się więc postulat ustąpienia wojewody Grażyńskiego i rozwiązania Związku Powstańców,

3. Żądanie zbadania przez organa międzynarodowe czy dotychczasowe zarządzenia władz polskich są wystarczające. Minister zwraca uwagę na fakt, iż konkluzje petycji „Volksbundu” to, jest samej mniejszości nie poszły tak daleko jak dążenia niemieckiego członka Rady.

Rezultatem debat Rady Ligi, po

mimo silnej antypolskiej agitacji, w której udział wzięły organizacje liczące w swoim gronie i Polaków (mowa tutaj o drugiej międzynarodowce i pośle Czapińskim, który zramienia PPS-CKW w przeddzień obrad Rady Ligi Narodów ogłosił broszury, mające wszelkie znamiona walki z własnym Państwem). — był znany już raport Rady Ligi. „Raport składa się z 4-części, a w konkluzji w raporcie tym przyję-

tym jednomyślnie przez Radę niema wzmianki ani o miejscowej Komisji ankietowej, ani o zmianach personalnych, ani o żadnych specjalnych gwarancjach na przyszłość, jest natomiast zaakceptowanie zarządzeń wydanych przez władze polskie, a ponadto i cenne dla nas stwierdzenie, że terytorja o ludności mieszanej nie powinny być terenem działania organizacji o charakterze nacjonalistyczno-agresywnym.

Wnioski raportu pokrywają się w swojej większości z tem, co Rząd polski zrobił sam, i co w dobrej wierze i pewny zarówno w swoich zobowiązaniach międzynarodowych, jak i racji stanu zrobić zamierza.

Dyskusję nad przemówieniem ministra Zaleskiego odroczone do następnego posiedzenia Komisji, które odbędzie się dnia 10 bm. o godz. 11 rano.

PROCES BOJÓWKI CEKAWISTYCZNEJ

(Telefonem od własnego korespondenta).

WARSZAWA 4.II. W dniu wczorajszym w Sądzie Okręgowym w Warszawie rozpoczął się proces sprawców krwawych zająć w dniu 14 września ub. r. po wiecu „Centrolewu” w Dolinie Szwajcarskiej w czasie których padło 2 zabitych i 12 rannych w czem 5 policjantów. Lawa oskarżonych zgroma-

dziła dziewięciu wybitnych działaczy P. P. S. C. K. W. a mianowicie: b. posta Józefa Dziegieleńskiego b. posta Edmunda Chodyńskiego, redaktora „Chłopskiej Prawdy” Marjana Synowieckiego, radną Justynę Budzińską—Tylicką, oraz członków bojówki socjalistycznej Zygmunta Szulmana, Józefa Ku-

siaka, Władysława Kusiaka, Władysława Roguskiego, Jana Bilińskiego i Antoniego Ruszkiewicza. Wszyscy wymienieni zostali pociągnięci do odpowiedzialności z art. 123 K. K., który przewiduje kary od czterech do piętnastu lat ciężkiego więzienia.

Po przeprowadzeniu szeregu zmian formalności proceduralnych obrona wniosła o odroczenie rozprawy, wobec niestawienia się szeregu świadków. Sąd wniosek obrony odrzucił poczem przewodniczący Neuman przystąpił do odczytania aktu oskarżenia. Z kolei przewodniczący zwrócił się do podsądnych z zapytaniem, czy przyznają się do winy. Wszyscy podsądni do winy się nie przyznali.

Godzina 8 wieczór—rozprawa trwa dalej. Oskarżony Dziegielewski, nie przyznając się do winy oświadczył, między innymi, iż robienie krwawych demonstracji nie leżałoby jakoby w celach P. P. S. Chodyński odpowiedział: „Tak, a na zapytanie, czy rozdawał broń członkom milicji odpowiedział odmownie. Charakterystyczną również była scena między przewodniczącym, a jednym z oskarżonych redaktorem Synowieckim. Przewodniczący zapytuje mianowicie oskarżonego o paczkę, która wyszła z redakcji, kierowana przez oskarżonego, a która zawierała broń, Synowiecki odpowiedział, że dał jakąś paczkę na leczenie posta Chodyńskiego, lecz znajdowały się w niej opaski dla milicji. Dalszy ciąg procesu jutro rano.

Dzisiejsze posiedzenie Sejmu

WARSZAWA. 4.II. Jutro o godzinie 10 rano, Sejm przystępuje do obrad nad preliminarzem budżetu na rok 1931 | 32, w drugim czytaniu.

Na porządku dziennym jutrzejszego posiedzenia znajduje się sprawozdanie Komisji budżetowej o preliminarzu, który złoży sprawozdawca generalny, poseł Miedzinski (BBWR), poatem sprawozdanie Komisji Konstytucyjnej w sprawie wyboru 8 członków Try-

bunału Stanu. Komisja Konstytucyjna wnosi o powołanie do Trybunału Stanu adwokata Ettingera, adwokata Strumiłło, adwokata Robertowicza, byłego ministra Morawskiego, dr. Modrzewskiego i Wacława Sieroszewskiego, są to kandydaci BBWR. Z ramienia Klubu Narodowego wysunęto kandydaturę adwokata Bielawskiego, z ramienia Klubu posłów chłopskich Stanisława Tnuguta.

Serca Polaków w Brazylii biją dla Polski

(Telefonem od własnego korespondenta).

WARSZAWA 4. II. Prezydium BBWR otrzymało list z Porto Allegro z Brazylii, w którym to liście Związek Zrzeszeń Polskich w Brazylii, skupiający nieomal wszystkich Polaków tam zamieszkanych, składa serdeczne gratulacje oraz życzenia owocnej pracy dla świetności Najjaśniejszej Rzplitej Polskiej.

List polków brazylijskich do Prezydium BBWR śi. idzie nie tylko o ścisłych związkach, łączących naszych rodaków na drugiej półkuli z Macierzą, ale jest również dowodem wielkiego zainteresowania sytuacją i wypadkami, jakie mają wpływ na życie państwowe Polski.

Sprawa zatrzymanego lotnika niemieckiego gmatwa się

WARSZAWA 4.II. Niemiecki lotnik Gruze, który wylądował na polskim terytorjum pod Wolsztynem (o czem donosiliśmy w poprzednich numerach naszego pisma) został przewieziony do aresztu śległego w Lesznie.

Z dotychczasowych dochodzeń wynika, iż tłumaczenie niemieckiego lotnika, jakoby nie dojrzał polskiej granicy wskutek mgły nie wytrzymuje najmniejszej krytyki, albowiem komunikat posterunku meteorologicznego w Bzszynie stwierdza, że w tym dniu powietrze było zupełnie czyste. Jedną z kłsz, znalezionych przy lotniku niemieckim, udało się wyświecić. Przedstawia ona zdjęcie planu ja-

kiego miasta. Przebywającego w areszcie w Lesznie lotnika niemieckiego Gruzego odwiedził konsul niemiecki

w Poznaniu, który zakomunikował aresztowanemu lotnikowi, że władze polskie działają w myśl obowiązujących przepisów.

Kongresy eucharystyczne odbędą się w Wilnie, Białymstoku i Grodnie

(Telefonem od własnego korespondenta).

WARSZAWA 4.II. Z Wilna donoszą, iż władze duchowne powzięły decyzję zwrotu w lecie o. r. Synodu archidiecezji wileńskiej. Synod ma złatwić wszystkie sprawy dotyczące życia katolickiego na terenie archidiecezji.

Pozatem w roku bieżącym zwolny będzie szereg kongresów eucharystycznych między innymi w Białymstoku, Wilnie, Grodnie i Osmianie. W Wilnie kongres odbędzie się 8 maja br.

Krok ku rozbrojeniu

Warszawa, 4. II.

W dniu 5 bm. odbędzie się w Genewie druga sesja komitetu ekspertrów budżetowych wyznaczonych przez przygotowawczą konferencję rozbrojeniową. Komitet ekspertrów ma za zadanie ustalić sposób ograniczeń wydatków na kupno i fabrykację i utrzymanie materiałów wojennych lądowych.

Ze świata

Huragan nad Litwą

KOWNO. Na terenie powiatów marjampolskiego i olickiego szalał niezwykłej mocy orkan. Dwie drewniane kaplice katolickie i wiele domów wiatr zmiotł z powierzchni ziemi. Przeszło 400 słupów telefonicznych uległo zniszczeniu. W Marjampolu wiatr rzucił z toru wagon kolejowy.

Jak żyje Marszałek Piłsudski na Madrze

PARYŻ. Według wiadomości z Madry Marszałek Piłsudski czuje się doskonale i pracuje prawie 12 godzin dziennie. Interesuje się niezwykle sprawami państwowymi i wraca do kraju, prawdopodobnie z końcem marca.

Epokowe odkrycie

BERLIN. Mody uczoney dr. Brubo Lange dokonał w Instytucie Wilhelma w Dahlem wynalazku, który wywoła przewrót w technice. Mianowicie wynalazł on sposób ładowania elektrycznego niektórych metali bezpośrednio z promieni słonecznych. Siła prądu uzyskanego tą metodą wynosi 1,5 woltu i może poruszać mały motor elektryczny.

Z całej Polski

Rozgrywki o mistrzostwo świata w hokeju

KRYNICA. 4. II. (PAT) Do finałów turnieju hokejowego o mistrzostwo świata, weszły następujące zespoły: Kanada, Stany Zjednoczone, Czechosłowacja, Szwecja, Austria i Polska. W rozgrywkach o puchar ministra Zaleskiego uczestniczą 4 drużyny wyeliminowane w grupach, są to: Francja, Węgry, Angja i Rumunia.

Dziś rano odbył się w Krynicy pierwszy mecz finałowy, o mistrzostwo hokejowe świata, pomiędzy Stanami Zjednoczonymi Ameryki a Austrią. Spotkanie zakończyło się zwycięstwem Ameryki 2 do 1. (2 — 0, 0 — 0, 0 — 1).

Drugi mecz hokejowy o mistrzostwo świata pomiędzy Kanadą a Czechosłowacją, zakończył się zwycięstwem Kanady 2 — 0 (1 — 0, 0 — 0, 1 — 0).

Dziś o godzinie 10 wieczorem odbędzie się mecz między Polską a Szwajcarią.

O dalsze usprawnienie służby pocztowej

WARSZAWA 4. II. W dniach 5, 6, i 7 b. m. pod przewodnictwem p. ministra Boernera, odbędzie się w Warszawie 4-ty zjazd prezesów wszystkich dyrekcji poczt i telegrafów. Program zjazdu obejmuje szereg referatów poświęconych najbardziej aktualnym zagadnieniom z dziedziny organizacji i funkcjonowania służby poczt i telegrafów.

Program prac Senatu

WARSZAWA 4. II. (PAT) Dziś odbyło się u marszałka Senatu Raczkiewicza posiedzenie prezydium Senatu, na którym marszałek Senatu podał do wiadomości członków z prezydium projekt prac budżetowych Izby. Dnia 12 b. m. marszałek zamierza zwołać posiedzenie przewodniczących wszystkich klubów senackich, celem poinformowania ich o ostatecznym terminie rozpraw budżetowych Izby.

Posel Galica wice-przewodniczącym Komisji Wojskowej

WARSZAWA 4. II. (P. T) Na posiedzeniu sejmowej Komisji Wojskowej pod przewodnictwem posła Miedzinskiego wybrano na stanowisko wiceprzewodniczącego Komisji posła Galicę BBWR.

Premier Stawek objął urządowanie

WARSZAWA 4. II. Dziś rano powrócił z Wisły p. premier Stawek i objął urządowanie.

